

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۵/۰۹

میر عبدالواحد سادات

از شمس النهار تا نشریه شریعت طالبان

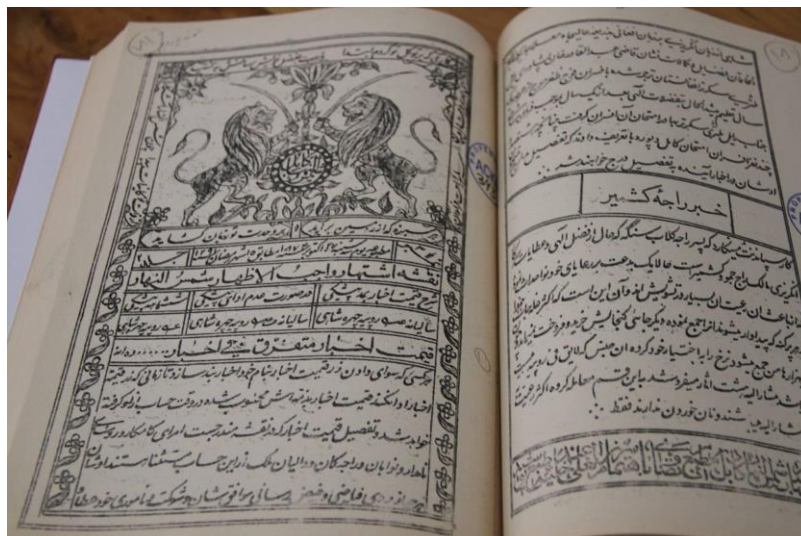
افغانستان در شرق و آسیا در ردیف محدود کشور های قرار دارد که سابقه داشتن مطبوعات ان تا يك و نیم میرسد سوم ماه می روز جهانی آزادی مطبوعات است و افغانستان زیر سیطره طالبان و در هشت ماه اخیر بسرعت دراه تهدید و تحدید آزادی مطبوعات سیر مینماید و حسب گذارش منتشره امروز (۳۴) مرحله سقوط نموده است . ریچارد بینت، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در امور حقوق بشر افغانستان در پیام ویدیویی به مناسبت «روز جهانی آزادی مطبوعات» در صفحه تویتر خود از خشونت، تهدید و سانسور در قبال خبرنگاران یاد نموده است . بدینترتیب کلام شاعر مصداق حال ما است که:

ترقیات عالم روبه بالاست
ما از بالا به پایین می ترقیم

شمس النهاربیحیث اولین اخبار درنخستین مطبعه سنگی کشور به اهتمام مرحوم میرزاعبدالعلی خان ، بچاپ رسید . این اخبار نقطه عطف تلاش امیرشیرعلیخان درتطبیق ریفورمها بخاطر دولت سازی و تغییرات اجتماعی بود و نشر ان درفهرست پیشنهادی سیدجمال الدین افغان به امیر موصوف نیز وجود داشت . از آن زمان تا کنون سیر و تطور مطبوعات با فراز و فرود های جدی همراه بوده است ، ریفورم های امیر حبیب الله، زمینه نشر اولین و دومین اخبار (سراج الاخبار) را بوجود آورد و جنبش مشروطیت اول و دوم و تلاش های محمود طرزی که بحیث پدر ژونالیزم شناخته میشود ؛ صفحه یی با اهمیت در گشودن دروازه های مطبوعات مدرن درکشورمیباشد .

در دهه دیموکراسی شاهی بیشترین اخبار غیر دولتی و آزاد فعال بود و تعداد آنرا تا (۳۴) قید نموده اند البته آزادی مطبوعات درتمام این چهارده دهه با مد و جذر های جدی و متفاوت همراه بوده است .

در دو دهه اخیر در افغانستان (۸۶) تلویزیون ؛ (۲۲۲) رادیو و (۱۴۶) اخبار و مجله بنشر میرسد و جایگاه (۱۲۲) را در جهان بحساب مطبوعات و آزادی آن احراز مینمورد . البته در سالهای اخیر چندین میلیون افغان در داخل و خارج افغانستان در فیسبوک ، تویتر و ... فعال می باشند.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوئې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خبر و لولئ

واضع است که تغییرات کمی چشمگیر بود و اما متأسفانه « رکن » چهارم قدرت (مطبوعات و رسانه ها) از لحاظ کیفی در سطح نازل قرار داشت .

طرح این سوال حایز اهمیت جدی است که :

چرا مجموع نشرات به محور منافع افغانستان فعالیت نمیکنند ؟

موثریت این نشرات در مسایل اساسی صلح ؛ ثبات و گذار به بازسازی و رفتن بشاهراه ترقی از چه قرار بود ؟

آیا در راه وصل کردن روان بودند و یا در مسیر فصل کردن تیشه میزدند ؟

و در یک سخن ، در جدل تاریخی علم و جهل جایگاه ان در کجا بود ؟

البته بررسی این سوالات ایجاب نقد و ارزیابی دقیق و مسلکی را مینماید .

در یادمانی ازین روز روان خبر نگاران و مبارزان آزادی مطبوعات را که جام شهادت نوشیده اند و قافله سالاران رهبر مشروطیت اول و مؤسس سراج الاخبار (دور اول به محرری مولوی عبدالروف قندهاری) ، شهید مولانا محمد سرور واصف قندهاری است ، شاد میخوایم . مولانا واصف همان راد مرد بزرگ و ازادخواه سترگ بود که در پای چوبه اعدام به اخلاف خود این توصیه را نوشت :

ترك مال و ترك جان و ترك سر در ره مشروطه اول منزل است

کمال مطلوب است تا حسن ختام با ذکر خیر یکی از سابقه داران اهل مطبوعات و مبارز استوار و پیگیر ازاد مطبوعات که خوشبختانه در قید حیات میباشد ، این یادداشت را پایان دهیم :

عبدالحمید مبارز

این شخصیت ارجمند ملی و حقوقدان سابقه دار جناب عبدالحمید "مبارز" ، نویسنده آثار فراوان میباشد که با مشروطیت سوم افغانستان حشر و نشر داشته و در سال (۱۹۵۷ م) مدیر مسوول روزنامه انیس و در رژیم های مختلف عهده دار وظایف مهم بوده است . و در بیشتر از نود سالگی کماکان مدافع آزادی مطبوعات است و حسرت ازادی را در دل دارد ، ضمن ادای حرمت ، سلامتی و طول عمر شانرا ارزو میبریم .

در یادمانی ازین روز روان خبر نگاران و مبارزان آزادی مطبوعات که جام شهادت نوشیده اند ، شاد میخوایم .

باذکر شعری که در پیشانی اخبار شمس النهار درج است و به امید ازادی و مطبوعات آزاد این یادواره را می بندیم :

کاری که بر تو کل تو کردم ابتدا
یارب به فضل خویش رسانش به انتها

با حرمت